

De bestrijding van de eikenprocessierups is rampzalig

Patrick Jansen 22 mei 2020, 11:18

Misschien was het wensdenken. Ik dacht werkelijk dat het de goede kant op gaat met het groenbeleid van de overheid. Veel waterschappen, provincies en gemeenten presenteerden biodiversiteitsplannen of ten minste mooie woorden. Het bewustzijn dat wilde planten en dieren waardevol zijn en ruimte nodig hebben, leek heus te groeien.

Maar de afgelopen maand ben ik toch weer flink geschrokken. Want hemel, wat lieten veel gemeenten een rampzalige droefenis zien. Alle registers gingen open om de eikenprocessierups te bestrijden, het veelkoppige monster met irriterende brandharen dat eikenbomen bezet.

Er verschenen plakstrips rondom eikenstammen om de gehate kruiers te onderscheppen. Daarop plakten ook allerlei andere soorten insecten, waaronder nuttige. En zelfs vleermuizen en vogels die op de insecten afkwamen. Extra bizar is dat plakstrips gewoon verboden zijn. Hoe haalden gemeenten het in hun hoofd?

Schieten met een kanon op een mug

Wel toegestaan zijn aaltjes en een bacteriepreparaat, een biologisch - insecticide. Probleem is dat ook deze middelen niet alleen eikenprocessierupsen doden, maar alle rupsen van alle vlinders. Mooie, onschuldige en soms zelfs beschermde soorten die op eiken leven. Voorzichtig gebruiken dus.

De zomereik is namelijk een van de inheemse boomsoorten die de meeste biodiversiteit huisvest. Daar zie je niets van bij eikenbomen die belachelijk hoog zijn opgesnoeid, zodat er reusachtige machines onderdoor kunnen. Maar als je ergens een vrij opgroeiende boom bekijkt, zie je wel hoeveel

verschillende beestjes erop zitten. Dan begrijp je hoeveel schade zo'n bespuiting aanricht.

Desondanks gebruikt dit jaar de helft van de gemeenten het biologische insecticide op grote schaal, becijferde de Vlinderstichting. Trekkers met vernevelaars achterop rijden systematisch kilometers bomenrijen af. En passant worden ook de groenstroken eronder en erlangs bespoten. Complete groene netwerken van lanen en bermen worden biologisch vernield.

Het is schieten met een kanon op een mug, zei een woordvoerder van de gemeente Oldenzaal treffend. Een kanon met een clusterbom, voeg ik toe. De collateral damage is immers stuitend. Bovendien ontnemen de bombardementen vogels, sluipwespen en andere natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups in één klap hun voedsel. Met als risico dat er volgend jaar meer eikenprocessierupsen zijn. Nog meer spuiten dus, een heilloze weg.

Bestrijding van de eikenprocessierups in Enschede. Beeld ANP

Gelukkig zijn er ook gemeenten die bewust andere insecten zoveel mogelijk sparen. Die gebruiken insecticiden slechts bij uitzondering, op speciale plekken zoals pleinen. Deze gemeenten proberen hun groen zo in te richten

en te beheren dat natuurlijke vijanden de eikenprocessierups onder controle houden.

Maar die andere gemeenten dan? Er zijn zoveel goede stukken verschenen over monocultuur en slecht groenbeheer als oorzaak van uitbraken. Over wildgroei aan middelen en aanbieders zonder kundigheid of certificaat die maar wat doen. Over natuurlijke oplossingen die helpen, maar doorzettingsvermogen vragen. Is dit hen volledig ontgaan?

De enige plausibele verklaring is dat gemeenten zijn gezwicht voor de verkooppraatjes van plaagbestrijders. De erfbetreders in gemeenteland. Rupsen onmiddellijk weg, tegen lage kosten, dat klinkt goed. Ook al is het op lange termijn duurkoop. Voor de volgende wethouder.

Als ik minister of gedeputeerde was, maakte ik onmiddellijk regels die het gebruik van insecticide in het openbaar groen beperken. En richtlijnen die natuurvriendelijk groenbeheer dan maar gewoon afdwingen.

Patrick Jansen is ecooloog en universitair hoofddocent in Wageningen en schrijft voor Trouw om de week een column.

https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/de-bestrijding-van-de-eikenprocessierups-is-rampzalig~b50d514d/?utm_source=link&utm_medium=app&utm_campaign=shared%20content&utm_content=free